Anul XIII — Sibiiu, Sâmbătă 12/24 Octomvrie 1896 — Nr. 226

ABONAMENTELE

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarchie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl. 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERȚIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr. a treia-oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăcii Nr. 15

Telefon Nr. 14.

Se prenumeră și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refusă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 5 cr. se vênd la „Tipografia", soc. pe acțiune.

Oprirea conferenței.

Și dintre cei mai sceptici oameni ai nostri au fost foarte mulți, cari credeau, că conferența generală electorală imediat înainte de alegerile dietale — va fi permisă și din partea autorităților.

Erau în cele din urmă mai multe motive pentru acest fel de credință, care s'a generalisat din zi în zi tot mai mult.

De o parte amînarea resolvării recursului dat contra opririi din Maiu; împregiurarea că sûntem în toiul alegerilor; credința că doar' înalta visită la București va fi înrîurit ceva și asupra guvernului maghiar, și mai în urmă presupunerea, că doar' guvernul anume ar voì ca Românii sĕ se întrunească, ca se declare — activitate.

Acum eată că toate combinațiile au fost înzădar, conferența e de nou oprită. Ori-câte s'au întêmplat din Maiu încoace, guvernul maghiar a rĕmas tot cel vechiu: *brutal și prigonitor față cu Românii*. Ba în loc ca sĕ mai slăbească ceva din asprimea brutalității sale, el a mers cu un paș mai departe: pe lângă denegarea *basei naționale* ne mai deneagă și dreptul pur cetățenesc asigurat în legea electorală.

Brutalitatea și volnicia merge deci tot crescênd.

Eată acum detailuri despre noul act de volnicie al guvernului.

Însinuarea conferenței

Însinuarea conferenței la primăria orașului Sibiiu, dl Dr. *Rațiu* a făcut-o a doua zi după convocarea ei, cu graiu viu.

Pentru a împlini toate formalitățile prescrise, alaltă ieri dl Dr. Rațiu a așternut la primarul și ordinea de zi stabilită pentru conferența.

Eată actele din chestiune:

Onorate Domnule Primar!

Pe 24 Octomvrie n. 1896 am convocat conferența generală electorală a alegĕtorilor români, despre ce v'am fost avisat deja verbal. Acum am onorul a vĕ aclude ordinea de zi stabilită pentru acea conferență.

Sibiiu, 21 Octomvrie n. 1896.

Dr. I. Rațiu.

Ordine de zi

pentru *conferența generală electorală* a alegĕtorilor români din Transilvania și Ungaria, ce se va ținè Sâmbătă, la 24 Oct. n. 1896, la 10 ore a. m. în Sibiiu.

1. Deschiderea ședinței prin dl Dr. Ioan Rațiu.
2. Constituirea biuroului: alegerea unui președinte, vicepreședinte și a doi notari.
3. Raportul comitetului electoral central despre ultima sesiune.
4. Atitudinea alegĕtorilor români față de alegerile dietale.
5. Alegerea unei comisiuni de 30 pentru compunerea unui proiect de concluse.
6. Votarea concluselor și alegerea unui comitet pentru executarea lor.
7. Închiderea ședinței.

Dr. Ioan Rațiu.

Oprirea ei.

Alaltăieri, după-cum spuneau oameni competenți încă nu se stia nimic despre oprire. Ieri-dimineață însĕ am început sĕ fim îngrijiți. Oprirea adunării alegĕtorilor din Bistrița, și o corespondență a ziarului *Bud. Hirl.* datată în Brașov, dar' fabricată în cunoscuta oficină din Pesta, erau semne neliniștitoare. Corespondentul lui *Bud. H.* scria, cum pretinde el, la 19 Oct. și zicea la sfîrșitul scrisorii: „tocmai acum aflu, că autoritățile din Sibiiu au oprit conferența".

Într'adevĕr, ieri pela 11 ore dl Dr. Rațiu a primit dela primărie actul oficios prin care se anunță oprirea

Eată acest act plin de volnicie:

Nr. 125/896 pres.

Onoratului Domn

Dr. Ioan Rațiu, advocat.

Locu.

Cu privire la însinuarea verbală, ce ai făcut-o d-ta, — pe lângă predarea „unei convocări" tipărite — că adecă intenționezi a convoca în Sibiiu, pe 24 l. c. la o adunare generală electorală pe alegĕtorii de limbă romînă din Ardeal și părțile ungurene, respective pe bărbații de încredere exmiși, de aceea am onoare a te încunoștiința, că *nu sûnt în posiția de a putè concede ținerea acestei adunări.*

Motivele acestei opriri: de o parte împregiurarea, că alegĕtorii chemați la adunarea amintită mai sus se grupează, nu după cercuri de alegere, ci *după naționalitate*, ceea-ce s'a declarat deja ca neadmisibilă încă în resoluția mea din 11 Maiu, nr. 56/1896 pres. dată în chestia convocării intenționate a adunării alegĕtorilor români pe 15 Maiu 1896;

de altă parte împregiurarea, că sûnt convocați nu direct alegĕtorii dietali, ci bărbații de încredere aleși de acestia formează o procedură, care stă în contrazicere cu §-ul 104 (art. de lege XXXIII din 1874.) al legii electorale și astfel și prin aceasta sĕ motivează oprelištea.

Domniei-Tale îți stă în drept a face în decurs de 8 zile, la vicecomitele comitatului recurs contra acestei hotărîri.

Sibiiu, 21 Octomvrie, 1896.

Drotleff m. p., primar.

Știrea despre această volnicie s'a lățit grabnic în întreg orașul. În mai multe centre românești am înștiințat telegrafic pe singuratici fruntași. Mulți ne-au întrebat, direct daca e permisă ori ba conferența, și astfel rĕspunzêndu-le știrea s'a lățit și în provincie. Până târziu seara însĕ ni-au venit prin fir telegrafic știri, despre ținerea a noue întruniri electorale prin cercuri.

Conferența și „Sachsentag".

Mulți cred, că oprirea conferenței noastre ar fi fost ordonată de mai de mult și că la primăria de aici s'a fi știut mai iute decât alaltăieri, că este oprită, dar' n'au vrut sĕ comunice oprirea, ca nu cumva Românii, oprindu-li-se întrunirea lor, sĕ se ducă în masse la conferența Sașilor, care chiar astăzi s'a început aici.

Adevĕrat, că după *convocarea* ce a publicat comitetul central al Sașilor, Românii ar fi putut participa, ori-cât de mulți, declarându-se, că stau pe basa programului poporal așa numit al Sașilor. Ideea aceasta am atins-o și noi, dar' mai mult în glumă decât serios.

Cu toate acestea coincidență stranie, că în aceeași zi, când „*Sachsentag*"-ul se întrunește în Sibiiu, primarul sas al Sibiiului oprește conferența Românilor.

Contrastul între aceste fapte analoage ei remarcabil. De o parte Sașii s'au umilit până la „internaționalism și interconfesionalism", — ear' Românii susțin neștirbit caracterul pur național al organisațiunii lor. De altă parte guvernul față cu Sașii e conciliant și concesiv, ear' față cu Românii brusc și brutal.

Nici-când n'a eșit la iveală mai frapant ca acum, deosebirea de caracter politic, ce există între poporul românesc și poporul sașesc.

Mișcarea alegĕtorilor români.

CONFERENȚE.

Cercul Comloș-St.-Ana.

— Raport special. —

— 20 Octomvrie n.

Vĕ rog cu tot respectul sĕ binevoiți a da loc în coloanele prețuitei noastre *Tribuna* următoarelor:

Conferența electorală a cercului Comloș-St.-Ana astăzi, la 8/10 Octomvrie a. c., conform provocării primite dela comitetul național central, a fost conchemată în comuna Comloș prin veteranul ei președinte Constantin Popoviciu.

Conferența a fost bine cercetată, căci din toate cele 5 comune românești oamenii nostri de bine s'au adunat, și după ceruta constituire s'a purces la alegerea alor doi delegați pentru marea noastră conferență națională generală, ținêndă la 12/24 Octomvrie a. c. în Sibiiu.

Conferența unanim a ales de delegați pe domnii preoți Constantin Popoviciu din Comloș și Augustin Beleș din Șimand de ordinari, ear' de suplenți Ioan Iercan din Șicleu și George Turic din Otlaca, cărora li-s'au dat credionționalele recerute.

Însuflețirea a fost mare, și cei presenți li-a urat domnilor delegați mulți ani și muncă roduică, ear' causei naționale isbândă grabnică.

Cercul Sebeșul-săsesc.

— Raport special. —

— 22 Octomvrie n.

Conferența alegĕtorilor români din cercul electoral Sebeșul-săsesc s'a ținut astăzi. A luat parte la ea un numĕr însemnat de inteligență și popor. Pentru conferența generală electorală s'au ales de delegați domnii: Sergiu Medean și Zevedeiu Murășianu. S'a accentuat în conferență respectarea concluselor de până acuma ale conferenței naționale.

Comitatul Têrnavei-mici.

— Raport special. —

Dicio-St.-Mărtin, 22 Oct. n.

Comitetul clubului electoral din comitatul Têrnavei-mici, a convocat adunarea alegĕtorilor pe 21 Octomvrie a. c. în sediul comitatului Dicio-St.-Mărtin, pe când din întêmplare a fost convocat și partidul liberal o conferență electorală, în care avea sĕ se facă candidarea deputatului dietal pentru cercul D.-St.-Mărtin; s'a și candidat fostul deputat liberal Apáthi Péter.

Adunarea alegĕtorilor români s'a ținut sub același coperiș, unde s'a ținut și banchetul alegĕtorilor partidului liberal, adecă în „hotelul național".

Deschizêndu-se adunarea prin fostul president al clubului, s'a purces la ordinea zilei și anume: I. La restaurarea comitetelor electorale (Dicio-St.-Mărtin și Balaușer) și s'au ales: președinte Vasilie Zehan, advocat în D.-St.-Mărtin; vicepreședinți Simion Caluțiu, advocat în D.-St.-Mărtin și Flaviu Șterca Șuluț, administrator dominal în Vidraseu; ear' secretari: Iacob Macaveiu, protopop în D.-St.-Mărtin și Nicolau Aron, preot în Lasleul-rom., apoi în comitetul electoral: domnii Nicolau Todoran, protopop în Cetatea-de-baltă; Petru Nirăștean, preot în Ernut; Emiliu Pop, proprietar în Bobohalma; Miron Dascăl, preot în Cetatea-de-baltă; Filip Docolin, preot în Micăsasa; Nicolau Maior, preot în Odriheiu; Alexandru Pĕtruț, proprietar în Tĕuni; Nicolau Rusan, proprietar în Sâncel; Ioan Horșia, adm. protop. în Biia; Daniil Tamașiu, preot în Deag; Vasilie Muntenescu, preot în Boziaș; Alexandru Moldovan, proprietar în Chirileu.

După restaurarea comitetului, președintele invită adunarea a exmite o comisiune candidatoare pentru membrii de încredere la conferența generală: S'a ales o comisiune de 5, sub conducerea dlui Petru Nirăsteanu, și ședința s'a ridicat.

După redeschidere, înainte de a-'și face comisiunea candidatoare prin raportorul seu protopopul Nicolau Todoran, raportul — se dă cuvêntul dlui advocat Simion Căluțiu, care cu motive plausibile declară pentru persoana sa, că ar fi timpul, ca Românii sĕ-'și schimbe politica de pasivitate; la ce preotul Muntenescu își aduce motivele sale, și pledează pentru susținerea principiului de pasivitate. Acest din urmă pentru unele expresiuni a fost îndrumat din partea protopretorului la ordine.

După acest mic incident, protopopul Macaveiu luând cuvêntul, arĕtă între aplausele și aprobările generale ale adunării, că noi trebue sĕ respectăm aici convingerile fiecăruia, dar' înainte de a ne pronunța pentru un principiu sau altul, trebue sĕ ne declarăm solidari cu conclusele conferenței generale, ce se vor enunța în 24 l. c. în Sibiiu.

Totalitatea alegĕtorilor presenți între aplause frenetice de „Sĕ trăească", a primit această propunere.

După aceasta urmează raportul comisiunii candidatoare și președintele Vasile Zehan enunță de delegați la conferența generală, pentru cercul D.-S.-Mărtinului: de membri ordinari pe domnii *Vasile Zehan*, advocat în D.-S.-Mărtin; *Nicolae Todoran*, protopop în Cetatea-de-Baltă și de suplenți: pe *Iacob Macaveiu*, protopop în D.-S.-Mărtin și *Ioan Horșia*, adm. protopopesc în Biia. Ear' în cercul Balaușer de ordinari: pe *Dr. Demetriu Pop*, advocat în Brașov și *Flaviu Șterca Șuluț*, administrator dominal în Vidraseu, ear' de suplenți: *Petru Nirăsteanu*, preot în Ernut și *Vasile Muntenescu*, preot în Boziaș.

Astfel s'a încheiat apoi acest act de mare însemnătate pentru Românii de pe Têrnavă, cari ne știm face datoria mai ales atunci, când avem bărbați ca *Zehan* și mai presus de toate ca *Macaveiu*, care cu sângele seu rece și vocea sa sonoră, știe calma spiritele tuturor cu atâta demnitate, încât noi Românii putem fi mândri.

Prin aceasta întregesc depeșa mea de ieri, că Macaveiu a calmat discuția între părerile activiste și pasiviste, ca sĕ se știe pentru-ce a fost notat de mine în depeșă cu „*între ele*".

Corespondentul.

Comitatul Têrnavei-mari.

— Prin fir telegrafic. —

Mediaș, 22 Octomvrie n.

Conferența alegĕtorilor români din comitatul Têrnavei-mari s'a ținut azi în Mediaș. A fost bine cercetată. S'au ales delegați pentru conferența generală electorală următorii domni: în cercul Mediașului Dr. Ivan, Racoța și Ioan Moldovan; în cercul Sighișoara: Onorie Tilea, Demetriu Moldovan, și Șandru; în cercul Cohalmului: protopop, Nicolae Mircea și Harșan, adv; în cercul Agnitei: Pompiliu Piso, Pavel Popescu și Zacharia Ganea, cari s'au provĕzut cu credenționalele recerute.

Cercul Turda și Vințul-de-sus.

— Prin fir telegrafic. —

Turda, 22 Octomvrie n.

Azi s'a ținut conferența electorală a alegĕtorilor români din Turda și Vințul-de-sus, aici în Turda. A fost bine cercetată și a decurs în ordine. S'au ales delegați la conferența electorală generală, pentru cercul Turda *Dr. Ioan Rațiu*, președintele comitetului național și *Silvestru Moldovan*, redactor, ear' pentru cercul Vințul-de-sus *Iuliu Vlăduțiu*, director de bancă și *Dr. George Popescu*, advocat.

Cercul Orăștiei.

— Raport special. —

— 22 Octomvrie 1896.

Azi, la 3 ore d. a., s'au întrunit alegĕtorii din cercul Orăștiei la hotelul Csösz. Președintele dl Dr. *Ioan Mihu*, deschizênd ședința prin cuvinte calde, propune ca sĕ se aleagă doi membri, cari se represente cercul Orăștiei la adunarea generală electorală din 24 l. c. Se aleg Dr. *Ioan Mihu* și Dr. *Aurel Muntean*, ca ordinari; ear' ca suplenți Dr. *Silviu Moldovan* și *A. Barcian*. Se mai alege încă un comitet executiv de 9 membri, cari are sĕ lucre la ducerea spre îndeplinire a concluselor ce se vor lua în adunarea din Sibiiu. Acest comitet are sĕ dee Duminecă un „apel", care se va împărți între alegĕtorii din acest cerc, prin care se va face cunoscut conclusele aduse în Sibiiu. După-ce alegĕtorii întruniți declară, că vor rĕmânè neclintiți pe basa programului național din 1881, ședința se închide. De încheiere vĕ comunic, că în acest cerc candidează 2 înși, ambii mameluci de ai lui Bánffy și adecă Bar. Nopcsa, și un advocat din Budapesta cu numele Dr. Rozgonyi Iacob. Corteșirile s'au început cu mare zel de către ambii. Mai multe șanse de reușire are Bar. Nopcsa, care Lunia trecută 'și-a ținut vorbirea de program în Orăștie, la care a asistat și senatorul orășeenesc David și notarul orășenesc Murășan...

Spir.

Cercul Moravița.

— Prin fir telegrafic —

Verșeț, 22 Octomvrie.

Alegĕtorii cercului electoral Moravița, comitatul Timiș, s'au întrunit azi aici în ciuda tuturor uneltirilor mârșave ale unor Români cu capul pe tipsie. A fost lume multă; conferența a reușit bine. S'au ales bărbați de încredere pentru conferența electorală generală, convocată la Sibiiu. Ordinea a fost exemplară.

Dela conferență au lipsit numai Românii angagiați în lupta electorală cu — punga — Mai pe larg în raport special.

Cercul Huedin.

— Prin fir telegrafic. —

22 Octomvrie n.

Conferența alegĕtorilor români s'a ținut astăzi. Lume multă. S'a ales Ioan Pop din Morlaca și Florian Hajdeu din Sebeș, delegați la conferența generală electorală, convocată la Sibiiu pe 24 Octomvrie.

Sibiiu, 23 Oct. n.

Un salut. Alegĕtorii români din cercul electoral *Tinca*, întruniți în conferență electorală, au trimis dlui *Dr. Ioan Rațiu*, presidentul comitetului național, următoarea telegramă:

Tinca, 22 *Octomvrie n. Conferența națională română din cercul electoral Tinca Vĕ salută ca pe marele luptător al neamului românesc. Înainte cu D-zeu! Noi Vĕ urmăm.*

Conferența română.

Mișcarea electorală în cercuri.

Conferența națională e oprită. Ar fi însĕ greșit a crede, că de acum înainte sĕ se oprească de sine și se înceteze și laudabila mișcare ce s'a pornit în sînul alegĕtorilor români. Adeverat, că scopul principal al conferențelor electorale era a alege bărbații de încredere delegați la conferență. Dar' acesti bărbați ar fi trebuit sĕ fie aleși chiar și dacă nu se convoca conferența. Ar fi trebuit aleși din simpla causă, că cu sfîrșitul sesiunii sĕ sfîrșește și mandatul vechilor delegați, și dacă nu vrem sĕ rĕmânem fără delegați, e neîncungiurabil, ca nol barbați de încredere sĕ fie aleși. Noi nu recunoaștem și nu putem nici-când recunoaște disolvarea partidului național. Astfel trebue sĕ îngrijim, ca organisația lui sĕ nu sufere nici o scădere, și sĕ rĕmânem gata și pregătiți pentru toate eventualitățile.

Conferența e oprită, ca și cea din Maiu, pe niște motive ilegale, după convingerile noastre. Recursul din Maiu nu e resolvat din partea ministrului. Horărîre definitivă în causă nu avem încă. În contra opririi din urmă se va da de sigur recurs. Și nu este exchis, ca recursul sĕ fie eventual resolvat în favorul nostru. De aceea trebue sĕ fim gata pentru ori-ce eventualitate. Organisația noastră de partid trebue sĕ o susținem necontenit integră până la cel din urmă punct.

Prin urmare: *conferențele electorale sĕ se continue!* Acolo, unde din ori-ce pricină nu s'au putut ținè până acum sĕ se convoace de aici înainte; sĕ constitue cluburile electorale, sĕ se aleagă câte doi membrii de încredere, și peste tot sĕ se facă o organisație bună.

Despre toate acestea sĕ se raporteze la comitetul central din Sibiiu, ca ori de câte-ori este lipsă, sĕ se știe cui are a se adresa.

Conferențele electorale trebue sĕ se convoace negreșit încă în decursul alegerilor, adecă până la 6 Octomvrie, pentrucă după terminul acesta pot fi oprite cu provocare la legea electorală.

În aceste conferențe sĕ nu se uite a precisa de nou atitudinea în fața alegerilor, conform concluselor conferenței.

Sĕ se continue deci mișcarea electorală!

Sinceritate. „Magyar Hirlap" vorbind în primul seu de ieri despre situația politică din Europa, și despre eventualitatea eșirii *Italiei* din tripla alianță, se întreabă, că oare monarchia austro-ungară ca „*putere*", cum se presentă astăzi; și rĕspunde astfel:

— „În Austria domnează *Lueger*. 'L-au făcut „*domn*", au dat „*domnia*" pe mâna ultramontanismului, ear' elementul slav, domnează întreaga politică a Austriei. În Ungaria, întreaga putere necesară zace în bancheturi, distracțiuni și violențe electorale. Țeara va fi adusă la stare de depravare, astfel, că atunci când situația va devenì critică, *națiunea* (!) dripită nu va fi capace de acțiune. Acestea sûnt semnele unei descompuneri, cari abia acuma es la iveală, dar' pentru aceea sĕ nu creadă nime că sûnt efec-

tul unei greşeli politice momentane. Sûnt resultatul politicei, care în Austria a delăturat de pe terenul politic elementele culte, *popoarele* (În Austria există popoare, în Ungaria nu! Red. „Trib.") credincioase constituţiunii, şi au ridicat la suprafaţă elementele turbulente(!) sub hegemonia lui Lueger. Sûnt resultatele acestei politici, care în Ungaria, sub firma liberalismului, şi în numele loialităţii şi a supunerii cetăţenilor, a confiscat *constituţia*, — *legea* şi *ordinea*!"

Greşit! Dacă Ungaria, într'un moment critic nu va fi capace de acţiune, motivul e acela, că majoritatea poporaţiunii din Ungaria e lipsită de ori-ce — *însufleţire*, ear' acesta e resultatul acelei politice nefaste, pe care o duce şi „M. H." faţă de naţionalităţile nemaghiare din ţeară.

Mocsáry despre noi. Fostul deputat al *Caransebeşului*, *Mocsáry Lajos*, a vorbit alegătorilor sei din *Miskolcz*, — cari 'l-au proclamat de candidat de deputat dietal, şi despre chestia naţionalităţilor, declarând, că nu 'şi a schimbat vederile şi principiile, ce le avea mai înainte în această chestiune importantă. Politica sa cu privire la naţionalităţi e aceea, că: Austria trebue lipsită de dinţii veninoşi, şi trebue oprită de a lega prietenie cu naţionalităţile, spre a le sumuţa în contra noastră. Faptul, că Românii din Caransebeş 'l-au ales pe dînsul, ear' Sêrbii din Neoplanta pe Visontai de deputat dietal e destulă dovadă, că o împăcare între Maghiari şi naţionalităţi nu e — *imposibilă*!

Manifestul lui Bánffy. Hop şi eu în joc cu doda Safta! Când toţi se joacă de-a *„manifestul"*, poate oare se rămână baronul Bánffy nepăsător şi rece? Nu! A lansat şi dînsul (adecă partidul liberal) un manifest, tipărit cu *litere roşii*! Manifest socialist! Proclamaţie revoluţionară! Manifestul e adresat *poporului maghiar*! Poporul maghiar e provocat să nu aleagă deputaţi opositionali. Eată câteva pasage din acest rar product spiritual:

„Sângele meu! Popor maghiar! Feriţi-vě de lupii din opositie, cari umblă prin grădinile voastre! Nu votaţi pentru candidaţi din partidul poporal, pentru-că partidul acesta e al popilor şi al domnilor mari, cari ţin cu Muscalul!...

Nu votaţi pentru candidaţii lui Ugron, că acesta e amicul socialiştilor, şi fraternisează cu *Valahii*, *Slovacii* şi *Sêrbii*...

Nu votaţi pentru candidaţii naţionali (apponyişti) chiar şi numai pentru aceea, pentru-că partidul acesta e frate bun cu partidul lui Zichy Nándor!...

Concetăţeni! Popor maghiar! Opositionalul cu gură mare nu are timp să lucre şi să grijească de afacerile cercului... ba nici nu cutează să atragă atenţiunea ministrului asupra dorinţelor voastre... Vi-se pot prăpădi viile; holdele vi-le poate bate grindina! Veţi avè lipsă de împrumuturi de stat, de reducerea contribuţiunii. Se poate că aveţi şcoală slabă, vě trebue una nouă, vě trebue casarmă, fabrică de tutun! Puteţi câştiga mulţi bani! V'au degenerat vacile! Guvernul vě dă tauri buni!... Dar' plânsul copilului mut nu-'l aude nime. Dacă ar şti guvernul ce vě lipseşte, ar face toate în favorul vostru. Dar' nu ştie, şi asta e rău!..."

Ergo: poporul maghiar să aleagă *numai* deputaţi liberali, cari se exopereze dela guvern de toate: tauri, casarme, fabrici de tutun, maşine de cusut, şuşoni-galoşi, scobitori de dinţi şi alte mărunţişuri! *Herein spazieren*! Se începe comedia! Cine pune capătă, cine nu pune nu capătă!

Ugron se retrage. Independistul *Ugron Gábor*, care îşi pusese candidatura de deputat dietal în cercul electoral *Neoplanta*, a renunţat la dorul de a fi ales în acest cerc, din motivul destul de plausibil, că e sigur de nereuşire. Eată ce scrisoare a adresat alegătorilor din *Neoplanta*:

— „Stimaţi concetăţeni! Vě mulţumesc pentru prieteneasca primire, însufleţire, bunăvoinţă. Concetăţenii din Neoplanta puteau uşor învinge asupra puterii şi a servitorilor ei, — dacă întregul element civic lua parte la lupta în contra influenţei oficioase. Dar' fiindcă *a treia parte* din alegătorii cetăţenimii independente au declarat, că la alegeri nu vor lua parte la nici un cas: cu aceasta abzic de candidatură, ca să nu vě pricinuesc oboseli zădarnice. Trăească Ungaria independentă! *Ugron Gábor*".

A treia parte din alegătorii Neoplantei, despre cari vorbeşte Ugron, sûnt *Sêrbii*, cari nu numai că au decretat, dar' şi execută pasivitatea lor, şi silesc pe un Ugron să repăşească dela candidatură. Ce zic la aceasta *„iscusiţii"* dela *Dreptatea*, cari de bunăseamă aşa înţeleg pasivitatea cum o înţelege fundatorul *Dreptăţii* şi *Sentinela* Lipovei, părintele *Voicu Hamsea*, — şi cari 'şi-au permis la adresa fraţilor Sêrbi cunoscutele observări, pe cât de stupide pe atât de necuviinciosse?? — Vorbească!! *Nu le înghită toate*!

Volnicii brutale.

Deşi cam târziu, guvernul maghiar a reînceput şirul volniciilor sale „constituţionale" faţă cu Românii.

Principiul scos la iveală, ca un *deus ex machina* în Maiu, când cu oprirea conferenţei, este aplicat astăzi cu o consecuenţă rară şi în alte părţi. Acum au fost oprite chiar şi conferenţe cercuale de alegători, sub pretext, că gruparea alegătorilor *după naţionalitate* este oprită prin legea de naţionalităţi.

Un fapt curios este de remarcat la aceste opriri. Prima oprire s'a făcut la *Bistriţa*, din partea unui *Sas*, a doua la *Sibiiu*, din partea unui *Sas*, şi a *treia* la *Braşov* asemenea din partea *Saşilor*.

Cei-ce s'au dejosit a se pune pe bază „internaţională şi interconfesională", aşa se vede, ţin ca şi pe noi să ne dejoasească a ne renega cea mai firească temelie.

O punem şi asta la răvaşul politicei săseşti, care nu numai e aservită cu totului tendenţelor maghiare, dar' s'a făcut şi un instrument josnic în mâna guvernului pentru a-'l ajuta în volniciile sale.

Volnicia dela Braşov.

Am anunţat aseară casul dela Braşov. „Gazeta Transilvaniei" la locul prim dă acest cas sub titlul *„Teroare la culme"*. Ea scrie:

Adunarea alegătorilor români din comitatul nostru a fost oprită astăzi de a se întruni pe motiv, că *alegătorilor de naţionalitate română nu le mai este permis a ţinè adunări electorale.*

Evoe Bánffy! Evoe Perczel! Evoe toată ceata cârmuitorilor unguri!

Antâia-oară de douăzeci-şi-nouě de ani încoace ei se arată înaintea lumii pe deplin în toată figura lor înspăimântătoare. Uitaţi, priviţi-'i şi vě minunaţi de această specie de absolutişti destrăbălaţi şi despoţi cinici!

Ca să vedeţi, că trăim în plin absolutism şi că am ajuns cu aşa zisele „drepturi constituţionale" să fim de batjocura lumii, expuşi capriciilor şi arbitriului fişpanilor de prin comitate, vě punem în vedere următorul fapt:

Autoritatea din loc nu ştia încă astăzi la zece ore înainte de ameazi, că alegătorii români „n'au dreptul" de a se întruni ei între ei, ca să-'şi vadă de interesele lor faţă cu alegerile dietale, căci astăzi la ora numită preşedintele clubului nostru electoral — în urma arătării, că a convocat adunarea alegătorilor români, — a primit dela căpitănatul oraşului resoluţia în scris, că se permite alegătorilor dietali români ai comitatului Braşov să ţină adunare electorală. Cu toate acestea, după câteva ore, când adunarea era să se întrunească pe basa permisiunii primite şi când sute de alegători români se aflau deja grămădiţi înaintea localului adunării, aşteptând cu nerăbdare să li-se deschidă sala, căpitanul oraşului, însoţit de mai mulţi poliţişti, li-se pune în cale şi-'i opreşte de a întra în sală spunêndu-le, că adunarea nu se permite.

Ce s'a întêmplat în câteva ciasuri? Descoperit-a oare poliţia vre-un complot ce sta în legătură cu această adunare, sau vre-o altă fărădelege, în urma căreia trebuia interzisă întrunirea?

Nu s'a întêmplat nimic alta, decât că dela fişpanul Braşovului a sosit la şeful poliţiei de aici un ordin, prin care 'i-se avisează ca să oprească adunarea conchemată, „de oare-ce în general nu se pot permite adunări electorale conchemate după naţionalităţi".

De douăzeci-şi-nouě de ani, de când ne aflăm sub stăpânirea ungurească, nu 'i-a venit nimănui în gând să oprească pe alegătorii români de a se mai întruni; nici chiar Bánffy când era vestit ca paşă la Dej şi Bistriţa n'a mers aşa departe, ca să denege cetăţenilor de naţionalitate română dreptul de a se întruni, — să-'l denege chiar alegătorilor în periodul electoral. Ear' aici în Braşov, precum am arătat, până azi autorităţile orăşeneşti au ştiut, că alegătorii români au dreptul să se întrunească când vreau, în afacerile electorale.

Numai dela porunca fişpănească amintită încoace, ce a primit-o astăzi căpitanul oraşului cu o jumătate de oră înaintea terminului, când avea să se ţină adunarea noastră, s'a aflat aici de către autoritate, că porunca de sus este, că nici pe alegători să nu-'i mai lase să se întrunească liber după trebuinţele lor.

Campania electorală.

Din Lipova.

Ni-se scriu următoarele lucruri: De când protopopul *Hamsea* a pus alegătorii români în mişcare electorală în favorul contelui Zselénszky, încep a se ivì incidentele regretabile unul după altul. Astfel învăţătorul *George Iosif*, din Chesinţ, s'a pus să corteşească la porunca protopopului şi să ademenească poporul pentru contele Zselénszky. Poporul însă nu vrea să ştie de el, pentru-că în calitate de mare proprietar al acestei comune, a cerut şi executat comasarea. A primit dară cu indignare propunerea învăţătorului Iosif să voteze pentru conte. Fiindcă învăţătorul nu s'a lăsat de urîta măiestrie de a vêna după suflete româneşti, în 19 l. c., seara, întorcêndu-se din comună, a fost împuşcat în curtea şcoalei, şi azi se luptă cu moartea, nefiind speranţă de scăpare. Nefericitul om are doi copilaşi mici. Cine a fost ucigaşul nu se ştie încă. Eată urmările tragice ale politicei protopopului nostru *Voicu Hamsea*.

Din cercul Făgăraşului.

Ni-se scrie, că protopretorul Benedek Arthur, însoţit de notarii Emil Pop din Şinca-veche, şi George Ursu din Ohaba au început să cutriere cercul Făgăraşului corteşind pentru candidatul guvernamental Mikszáth Kálmán. În Ohaba, alegătorii au fost chemaţi la poruncă la casa comunală, ba primarul David Morar a umblat cu lista în mână dela casă la casă, provocându-'i ca negreşit să vină la casa comunală să primească pe dl Mikszáth în mod cuvenit. Era adecă vorba, că va venì candidatul să se arete alegătorilor, şi de aceea s'au adunat toţi la casa comunală. Mikszáth nu a venit, dar' au venit cei mai sus numiţi. Notarul Pop a ţinut o cuvêntare, provocând poporul să împlinească dorinţa dlui protopretor şi să dee voturile pentru Mikszáth. După cuvêntare s'a dat un „aldămaş" constituţional. — Destul de rău că alegătorii nu au şezut acasă, ci se fac de rîs şi de batjocură!

„Sachsentag" internaţional.

— Raport special. —

Sibiiu, 23 Oct.

Ieri, în 22 c., s'a ţinut „Sachsentagul". Basa, pe care a fost convocată adunarea, dădea drept tuturor alegătorilor din fundul regesc a lua parte la ea, dar' cu toate acestea n'au participat decât alegători saşi. Numărul lor a fost vre-o 300—350. Modul de convocare însă a dat ansă Saşilor tineri, numiţi „verzi" a protesta contra adunării şi a se abţinea dela desbateri.

Adunarea a deschis o presidentul comitetului central, Dr. Wolff.

Profesorul Dr. Gottschling a presentat în numele Saşilor verzi protest contra principiului, pe basa căruia a fost conchemată adunarea şi cere ca protestul să fie petrecut la protocol.

Lurtz din Braşov desvoaltă prin un discurs însufleţit gravaminele Saşilor „verzi", faţă de adunarea aceasta; ei věd un pericol pentru organisaţia poporului săsesc, prin noua direcţiune, luată de comitetul central. Acestei temeri a dat expresiune Lurtz.

Prin abandonarea principiului naţional — a zis el — s'a introdus o schimbare radicală în organisaţia noastră; aici nu este o representaţie de popor, ci de partid; e adevărat, că nu este între noi nici un alegător, care să nu fie Sas, dar' aceasta e numai o întêmplare.... (Desaprobări sgomotoase din partea majorităţii), puteau să iee parte şi alegători români şi maghiari, prin urmare adunarea presentă nu se poate numì „Sachsentag". Acesta e un gravamen. Altul este, că pe când la adunare au fost admişi alegători străini de Saşi, pe atunci 65 de comune săseşti, cari nu aparţin „fundului regesc" au fost exchise dela adunare. Aceasta este o urmare a abandonării principiului de representanţă naţională.

În urma acestora arată, că el şi cu soţii sei de principiu nu pot lua parte la desbateri. Exprimă stima faţă de presidentul Wolff, declarând, că motivul abţinerii nu e personal, ci principial şi accentuează, că lui şi soţilor sei de principiu le pare rău, dar' nu pot lua asupra lor răspunderea urmărilor noului direcţiuni.

Sfîrşind Lurtz vorbirea, Saşii „verzi", vre-o 30 de inşi au părăsit sala.

După acest incident, la propunerea preotului din Sibiiu Klein, care a respins însinuarea lui Lurtz, că adunarea n'ar fi un „Sachsentag", se decide trecerea la ordinea zilei.

Modificarea propusă de comitet la p. 8 din programul poporal săsesc, cu privire la convocarea „Sachsentagului", precum şi resoluţiunile, privitoare la p. 1—7 ale programului, s'au primit în forma propusă de comitet. La modificarea p. 8 a fost referent adv. din Braşov C. Schnell, ear' la resoluţiuni adv. Arzt v. Straussenburg.

A urmat, ca ultim punct, alegerea presidentului şi a comitetului. Au fost realeşi toţi membrii vechi. Presidentul Wolff a fost reales cu vii aclamaţiuni, la cari a răspuns foarte emoţionat, mulţumind pentru încredere.

Terminându-se cu aceasta agendele, adunarea a fost închisă la 6 ore p. m.

Seara la 8 s'a dat un banchet, în sala dela „Gesellschaftshaus".

REVISTA PRESEI.

Presa română.

Gazeta Transilvaniei (nr. 224) revenind asupra unei corespondenţe, apărută în zilele din urmă în „Bud. Hirl.", în care se zicea, că presa serioasă română (adecă *Unirea* şi *Telegraful Român*) ar fi pentru abandonarea pasivităţii, care până acum a adus numai rău Românilor, zice, că: „Telegraful Român" încă de pe la anul 1883 a luat posiţie hotărîtă în contra politicei de pasivitate, ear' „Unirea" s'a înfiinţat fără program politic, şi cu toate-că până acum nu a luat nici o posiţie contra hotărîrilor conferenţei noastre naţionale, a avut deschisă o portiţă, pe care acum voeşte să ajungă la limanul activităţii.

„G. T." se miră de unde îşi ia „Unirea" însufleţirea pentru activitate, şi cum poate crede, că de astă-dată 'i-am putè „face guvernului un bucluc" aşa, ca „să-'şi scarpine capul bine", vězêndu-ne întraţi în lupta electorală. Cât pentru „Tel. Rom." care afirmă, că „nu ne putem fericì până-când nu vom face şi noi ca Saşii ardeleni, cari ştiu să aleagă deputaţi naţionali saşi nu numai când stau în opositiune, ci şi atunci, *când stau în tabăra guvernului*", „G. T." face următoarele observări:

— „Grozăvenie! „Tel. R." ne spune, că vocea acestor deputaţi saşi, cari ştiu să se încovoaie ca trestia după vênt *„o aude întreaga Europă, şi o ia în consideraţiune!"* Încai dacă am ştì, unde-'i această Europă, căci de când 'i-s'a perdut urmele contele Beust, nu ştim să se fi aflat om mare politic şi diplomat, ori mare explorator, care s'o fi putut descoperì undeva. Însă confraţii dela „Telegraful Român" se vede că stau în legătură cu vr'un Sas năzdravăn, poate chiar cu Dr. Wolff, şi věd şi ştiu ceea-ce nimeni în poreclita Europă nu mai vede şi nu mai ştie".

„G. Trans." mai constată apoi, că situaţia e cu mult mai serioasă decât să lăsăm să se vire între noi certe săci nefolositoare asupra *activităţii* şi *pasivităţii* şi încheie astfel:

„Nu credem, că va exista bărbat de încredere al alegătorilor români, care să spriginească un astfel de plan, ce se ţese poate chiar din biuroul statului-major al lui Jeszenszky.

FOIŢA „TRIBUNEI".

Ilusii şi desilusii.

(Urmare.)

În poiana stearpă, străjuiam ca se dau semn la căpitani dacă să apropie vre-un duşman, când doi gornici domneşti şi trei cătane împărăteşti, înarmaţi până în dinţi, eşind din codru veniră drept spre mine. Mě luară la întrebări, să le spun unde sûnt căpitanii. M'am făcut prost, ca să scap de ei. Dar' o cătană păşind drept înaintea mea scoase un lanţ şi-'mi legă la olaltă încheieturile mânilor. Apoi a scos o pungă şi 'şi-a golit-o în palmă. „Tot e al tău", zise el, „dacă ne areţi urma hoţilor, dacă nu atunci — —" şi în pripă începù se strîngă la olaltă lanţul pe lângă braţele mele, de gândeam că văd tot stele şi schintei, de durere. Dela o vreme slobozì lanţurile şi îmi ţinù banii sub ochi. Încheieturile mě usturau, banii sclipiau frumos, — erau tot galbini împărăteşti. M'am socotit la chinurile grozave ce mě aşteptau dacă tăceam şi la cununia noastră, care o puteam ţinea când voiam dacă luam banii şi — am făcut semn să mě deslege. 'Mi-a luat lanţurile şi 'mi-a turnat galbinii în mână. Apoi le-am arătat drumul şi ei s'au dus şi 'i-au prins pe căpitani. Atâta-'i totul".

„Atâta-'i totul!" repetà fata cu vocea năbuşită de agitaţiunea nemărginită ce o sbuciuma.

— Melodia ce răsuna din pian era ca şi murmurul vîjeitor, ce-'l trezeşte viscolul, când sbiciuie cu forţă întrecută undele mării, silindu-le, ca în spumegare furioasă să se resfrângă în mii de mărgeluţe lucitoare de stanii eterni ai limanului. Dar' melodia aceasta se perdea în depărtare, închegându-se cu şoapta vibrătoare a unui alt cântec care se înălţa ca suspinul rugăciunii de mângâiere ce piere în armonia acoardelor sonore ale clopotelor. —

Ochii fetei schinteiau cu un luciu curios, cu o expresiune în care se lupta amor şi ură, şi desperaţiune.

El voì să o îmbrăţişeze, dar' ea îi respinse brusc braţele şi cu ochii scăldaţi în lacrămi îşi ridicà privirea la dînsul.

„Lasă-mě", zise, „lasă-mě. Între noi s'a sfîrşit totul. Şi cât 'mi-a fost de drag", continuà vorbind cu sine, „cum mě bucuram gândindu-mě la fericirea ce mě aşteaptă legându-'mi soartea de soartea sa. Dar' aşa o vieaţă nu ar fi vieaţă, ar fi un traiu mai rău decât moartea. Du-te, du-te, ursita ne desparte! Du-te, ascunde-te dinaintea oamenilor şi blăstămat să fii din neam în neam tu şi viţă din viţa ta. Afurisit fie cine te va adăpostì, şi blăstăm deeţi de bineţe tot natul ce-'l vei întâlnì".

Ea tăcù. Trămurătoare privia la dînsul. El stătea nemişcat.

„Dar' nu, nu pot trăì fără tine", isbucnì dînsa. „Şi ruşinea m'ar mîna sub pământ, pentru-că am lăsat nerăsbunată moartea căpitanilor. Moarte pentru moarte. Aşa o vrea ursita. Şi ţie îţi fac un bine. Mai bine moarte, decât vieaţă de vênzător".

Răcnind extasiată, ea se aruncà în salt nebun asupra lui, încleştându-'i grumazul cu putere iresistibilă între braţe, şi îl împinse cu forţă desperată spre prăpastie. El încercà instinctiv să se scape din îmbrăţişarea ei de fier, dar' dînsa ajunse la marginea abisului, se aruncà peste ţărmure, tîrîndu-'l şi pe el cu sine în afunzimea întunecoasă. Jalnic flutura melodia pianului prin odae. O rază argintîie a lunei, lunecând cu tremur sfiicios prin infinitul spaţiu din atom în atom pe eterul etern, sărută crinii buclaţi ai frumoasei pianiste. Am tresărit!...

..Recunoscusem în trăsurile ei, trăsurile Moaţei eroine ce fantasia 'mi-o vrăjise înaintea ochilor sufleteşti, trezindu-o din mormêntul uitării.

Deodată simţii cum o mână 'mi-se aşeză pe umăr.

Era doamna căsii. Aplecându-'mi-se la ureche ea îmi şoptì: „Aşează-te altfel, dragul meu, căci toate doamnele te-or critisa, pentru-că le întorci spatele". Îmi venia să înjur. Dar' privind în ochii pianistei mě domolii şi satisfăcênd cu zimbet ironic pretenţiunilor etichetei româneşti, mě aşezai vis-à-vis de pian.

Dînsa întonà „Deşteaptă-te Române".

Maiestos vibra consunetul octavelor. Faţa pianistei 'mi-se împărea că se schimbă, se îmbătrâneşte cu ani. Dar' tot frumoasă, îngândurată, resolută era, cum cu faţa adumbrită de o pălărie lată bărbătească, şedea călare pe un căluţ sprinten de munte. O dimineaţă plină de farmec îmbătător strălucea peste plaiuri. Acele brazilor, din giurul poenii în mijlocul căreia stăteau înrourate cu o bură adiată, cristalină, răsfrângeau razele soarelui, isvorând o abundanţă armonică de lumină verde de smaragd.

„Aduceţi-i pe Ungurii prinşi înaintea mea".

Era Pelagia Roşu, femeia de pe căluţ, ce rostise cuvêntul.

Hei, — cum ţîngănea glasul pianului, — cum ţîngăneau coasele Moţilor la Fântânele în luptă crâncenă cu ungurimea turbată. Şi un freamăt triumfal tremura din creangă în creangă, din rămurele în rămurele, şoptind prin brădet despre gloria femeii române. Din depărtare vîjeia un uragan prin văzduch. Organele Detunatei păreau a tremura mişcate de o melodie grandioasă, de melodia vîrtuţii româneşti, de melodia răsbunării fără saţ. Jancul Moţilor, craiul munţilor îl alunga afară din împărăţia sa pe Hatvani cel sătos de sânge românesc. — Ce melodii înălţătoare. —

Din rariştea apropiată se ivì o ceată de Moţi şi Moaţe aducênd prisonierii unguri. Se opriră înaintea Pelagiei Roşu. Ea perândà cu privirea pe prisonerii legaţi. Deodată îşi aţintì ochii asupra unui june ungur. Era un băiat frumos, înalt.

„Tu cine eşti?" îl întrebà.

„Sûnt Săcuiu, aibi milă cu mine, o mamă bătrână şi sora şi mireasa mea vor perì de lipsă şi de doru-'mi, dacă nu 'i dai graţie capului meu!"

Dar' ea părea a se îmbăta de priveliştea desperată ce 'i-o oferia nefericitul Săcuiu. În privirea ei schinteia un luciu sălbatic, un deliciu ce tresare din afunzimi necunoscute sufleteşti, numai când inima îşi poate scălda tot noianul urei nestînse în voluptatea răsbunării.

„Milă, milă", şoptì dînsa, „ştii tu dela cine cerşeşti milă? — Eu sûnt Pelagia Roşu! Am avut şi eu un frate, am avut şi eu un mire tinăr, frumos, ca vieaţa. 'I-au prins ai vostri, 'i-au schingiuit, 'i-au lăsat se piară de foame, să se putrezească în temniţele voastre blăstămate. Avut-au cândva ai tăi milă cu ai nostri? Ce a fost răsplata bunătăţii? Tot ură şi dispreţ şi asuprire! Dar' sameni la statură şi în trăsuri cu mirele meu nerăsbunat, deci nu voesc să fii părtaş de aceeaşi soarte ca şi ceialalţi. Pe toţi îi spânzuraţi pe fagi, pe acesta singur pe un brad înalt".

(Va urma).

Prea clară este posiția celor dela putere față cu noi, prea elocuent vorbesc faptele și experiențele din trecut, decât ca să mai stee la îndoială Român din munții și văile dintre Tisa și Carpați asupra atitudinii, ce are s'o iee la conferență".

— (nr. 225) se ocupă la primul loc cu oprirea conferenței alegătorilor români din comitatul Brașovului, convocată pe 22 Octomvrie în Brașov. Apreciăm acest prim-articol la alt loc.

* *

Dreptatea (nr. 224) vorbind despre „*conferența electorală din Sibiiu*" zice, că „*necesitate nu a fost*" a se convoca, o conferență „*nu poate avè nici un scop*", nici atunci când guvernul ar oprì ținerea ei, și nici atunci, când nu ar oprì o. Încheie astfel:

— „De aceea noi nu putem primì asupra noastră nici o răspundere pentru convocarea acestei conferențe, nici pentru resultatele ei, și prin urmare *nici că ne aflăm îndemnați de a recomanda alegătorilor români de a lua parte la ea*". —

— (nr. 225) vorbește despre conferența electorală, zicând că:

„Conferența convocată prin Dr. Rațiu în mod neoficios nu numai că e o conferență pseudo-națională, ci convocarea ei este și de prisos atât din punct de vedere al decretării de nou a pasivității, cât și din acela al sanării defectelor".

ASTRA.

Despărțământul al IV. (Sibiiu) al „*Asociațiunii transilvane*" ne trimite următoarea

CONVOCARE.

ad. nr. 10/1896. Adunarea generală a despărțământului IV. (Sibiiu) al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român" din acest an se convoacă pe Duminecă, 20 Octomvrie st. v. 1 Noemvrie n.) a. c., în Sibiiu, suburbiul Iosefiu, localitățile școalei gr.-or.

Toți membrii despărțământului respective ai „Asociațiunii transilvane", precum și amicii și binevoitorii acestei instituțiuni culturale se învită și sunt rugați a participa la această adunare generală.

Programa:

1. Deschiderea adunării prin directorul despărțământului.
2. Cetirea raportului general al comitetului.
3. Exmiterea unei comisiuni pentru înscrierea membrilor noi și pentru încassarea taxelor dela membrii vechi și noi — și a alteia pentru examinarea raportului general și revisuirea rațiociniilor.
4. Cetirea unei disertațiuni.
5. Rapoartele comisiunilor exmise sub punctului 3 și darea absolutorului despărțământului.
6. Întregirea comitetului prin alegerea unui membru.
7. Statorirea budgetului pro 1897.
8. Luarea dispositiunilor pentru representarea despărțământului la adunarea generală a „Asociațiunii" din 1897.
9. Defigerea locului și timpului pentru ținerea adunării generale a despărțământului în 1897.
10. Propuneri eventuale.
11. Luarea dispositiunilor pentru autenticarea procesului verbal luat despre ținerea acestei adunări generale și încheierea ședinței.

Din ședința comitetului despărțământului IV. (Sibiiu) al „Asociațiunii transilvane".

Sibiiu, în 15 Octomvrie n. 1896.

I. Papiu, director. Dr. N. Vecerdea, notar ad hoc.

CRONICĂ

Sibiiu, 23 Oct. n. 1896.

Procesul nostru. Recursul de nulitate însinuat împotriva osândei aduse în cel mai nou proces al „Tribunei" (pentru articolul „*Biserica și Școala*") *a fost respins de Curie.*

*

Avis! Adunarea generală a societății „Progresul", conchemată pe Luni, 26 Octomvrie c. n., din cause neprevăzute se amînă pe Duminecă, în 1 Noemvrie a. c. st. n., în locul, la timpul și cu programul indicat. *Dr. Ioan Șenchea*, președinte. *Ioan Beresca*, secretar.

*

Hymen. *Nicolae Mihăilă* și *Paraschiva Mihu* anunță cununia lor, care se va celebra Duminecă, în 25 Octomvrie n. 1896 la 2 ore d. a., în biserica greco-orientală română din Vinerea.

*

Remaniere ministerială. Ministrul român de domenii, dl *G. D. Palladi*, 'și-a dat demisiunea, care a și fost primită. Alaltăieri d-sa 'și-a luat rămas bun dela funcționarii ministerului. Locul dlui Palladi va fi ocupat de dl *P. S. Aurelian*, presidentul camerei.

*

N'au lipsă de binecuvântarea bisericii! La ședința generală a bisericii reformate din cercurile Bichișului, care s'a început în 20 Oct. n. la Seghedin, a stîrnit profundă indignare constatarea faptului, că *30—40% dintre credincioși nu reflectează la binecuvântarea bisericească.* S'a decis a se căuta remedii, eventual prin schimbarea stolei. — Eată la câtă demoralisare duce „căsătoria civilă"!

*

Cărți confiscate. Se știe, că judele *Török* din Făgăraș a confiscat mai de mult o mulțime de cărți ale ciobanului Cârțan, trimițându-le la tribunalul din Brașov, spre a hotărî asupră-le, ceea-ce s'a și făcut. Conform acestei decisiuni se consideră de „*agitatorice*" următoarele cărți: „Românii din regatul ungar și politica maghiară" de Ioan Slavici, „Românii și Maghiarii" de I. P. Florantin, „Cine sûnt Ungurii și cine sûntem noi Românii" de Ioan Athanasiad, „Studenții și Mihail Cogălniceanu", „Reunirea Românilor din Transilvania și Ungaria" (!!) de Nicolae Maneguțiu, „Chestiunea Transilvaniei în parlamentul României", „Românii la Dobrițin, sau condamnarea dlui Dr. V. Lucaciu", „Discursul de apărare rostit de Ioan Russu Șirianul", „Chestiunea națională, discurs rostit de dl D. A. Sturdza", „Tactica social-democratică (!) de Friedrich Engeles, „Al III-lea răspuns la Mesagiu" (în România R. „Trib.") „Al IV-lea răspuns la Mesagiu" (idem R. „Trib."), „Statul viitor și social democratic" (!), „Desrobirea muncitorilor" (!), „Interpelerea dlui V. A. Urechiă etc.", „România cu țerile învecinate" de T. Coller, Iași, „Martirului Dr. V. Lucaciu" de George Bocu și „Doina martirului Rațiu". Celelalte cărți și tablouri, afară de „Ardealul", 5 exemplare din „Studii istorice de Ioan Slavici" și „Horia", tragedie istorică în 5 acte de Ghiță Pop, a căror confiscare și nimicire s'a hotărît deja prin sentența de mai înainte, tribunalul din Brașov dispune a se reda lui Cârțan.

*

Abzug Kossuth! Fiiul „sfântului dela Turin", Kossuth Ferencz, 'și-a pus candidatura și în cercul Tapolcza, unde majoritatea alegătorilor sûnt pentru partidul poporal. A pățit-o însă rău de tot, când a voit să-'și țină „discursul-program". Necontenitele strigăte de „Éljen a néppárt" nu-'l lăsau nici-decât să ajungă la cuvênt. Desperat de această „primire", „fiiul" încercă să vorbească din locuința advocatului Manyoky, dar' și aici fu împedecat de nesfîrșitele strigăte de „Éljen a néppárt". Atunci, înfuriat de atâta lipsă de „kossuthism", Kossuth exclamă: *Amărîților! Tatăl meu v'a câștigat dreptul de vot și voi strigați „Abzug" lui Kossuth. Acela, care strigă „abzug", nu poate fi decât trădător de patrie*". În urma acestei „indignări patriotice" agitația ajunse la culme. Numai gendarmeria putù restabilì încâtva ordinea.

*

Ce se întêmplă în Ungaria? Cu această titulă a apărut într'o revistă de frunte franceză un lung articol, care să ocupă cu situația politică din Ungaria. Se arată în special lupta catolicilor contra liberalismului și că legile bisericești sûnt urgisite de popor. Numai Jidanilor le convine noua stare a lucrurilor. De aceea și emigrează în Ungaria cu grămada din Rusia, Polonia, statele-balcanice și chiar Austria. Pentru ei Ungaria e țeara făgăduinței; ei pun mâna pe toate și duc rol de frunte la universități, în presă, în negoț și industrie, la bănci etc. Ei spriginesc liberalismul, de oare-ce prin el au ajuns la putere. Nemulțumirea poporului o sugrumă cu forța brachială. La alegeri se comit abusuri strigătoare la cer. „Abusurile noastre vestite dela Toulouse sûnt nimicuri pe lângă nelegiuirile presidenților din Ungaria, cari conduc alegerile" — zice foaia catolică.

În fine se profețește căderea apriată a liberalismului și dorește isbândă partidei poporale! Să mai zică Maghiarii, că numai noi Românii „calumniăm" Ungaria.

*

Concertul dlui Vassiliu. Dl Em. Pagano ne anunță, că domnii Gh. S. Vassiliu, Marcassa și d-sa vor da azi în sala „Hotelului central nr. 1" din Brașov un concert cu următorul program:

1. Campana: „O seară de amor", duo, cântat de d-nii Vassiliu și Marcassa.
2. Vassiliu: *a*) „Te-am așteptat", serenadă; *b*) „Jurământul", idilă, cântate de autor.
3. Alexandri: „Hodja Murad-Pașa", versuri, zise de dl Pagano.
4. Verdi: „Cavatina" din opera „Ernani", cântată de dl Marcassa.
5. Mendelssohn: „Aș vrea", duo, cântat de d-nii Vassiliu și Marcassa.
6. Vassiliu: „Cât aș dori", duo, cântat de d-nii autor și Marcassa.
7. Bizet: „Aria Toreadorului din Carmen", cântat de dl Marcassa.
8. Vassiliu: „Doina Ardealului", cântată de autor.
9. Th. Speranță: „Țiganul și Ursoaica", versuri, zise de dl Pagano.
10. Gounod: „Salve di mora, Cavatina din Faust", cântată de dl Vassiliu.
11. Kücken: „Dulci cântări", duo, cântat de d-nii Vassilliu și Marcassa. Începutul la 8 ore seara precis.

Cu același program vor concerta dînșii și în Sibiiu, Duminecă (25 Octomvrie n.). Atragem atențiunea publicului din loc asupra acestui ales concert.

*

Români arestați de Ruși. În privința arestării dlor Dr. *Saligny*, Dr. *Popovici* și inginerul *Cordea*, nu s'a primit încă nici un amănunt pe cale diplomatică. Dl *G. Rosetti Solescu*, ministrul plenipotențiar al României la Petersburg, a răspuns în 20 Oct. n. telegrafic, că a fost primit de contele *Lambsdorf* dela ministerul de externe rusesc și acesta a cerut imediat prin ministerul de interne un raport telegrafic dela dl *Constantinovici*, guvernatorul Basarabiei. Dela consultatul român din Ismail n'a sosit încă nici o știre. Se bănuește, că autoritățile rusești au luat drept *spioni* pe domnii Saligny, Popovici și Cordea. Alaltăieri s'a răspândit prin București vestea, că domnii Popovici, Saligny și Cordea au fost puși în libertate și au plecat deja spre Tulcea. Ei sûnt așteptați în București.

*

Dela magistratul orașului Sibiiu. S'a perdut o vacă albă, de 7 ani; în timpul din urmă a fost legată la picioarele de dinainte și în urma acesteia e roasă la picioare. Aflătorul să se însinue la magistratul orășenesc, unde va primì o remunerație potrivită.

*

Expoziție în Viena. Din incidentul, că în 1898 se va sărbătorì iubileul de 50 de ani al domniei M. S. Monarchului nostru, să decisese a se arangia în Viena o expoziție industrială. Planul acesta, abandonat odată, a fost reluat zilele aceste de consiliul direcțional al societății industriale din Austria-de-jos. Acest consiliu a decis definitiv realisarea planului.

*

Tragedia unui scriitor. În *Blasenitz* s'a petrecut o sguduitoare tragedie familiară. *Dr. Eulenburger*, scriitor german, s'a înveninat împreună cu soția și cei trei copii ai sei, de oare-ce *n'au avut din ce trăì.*

*

Schimbare de tîrguri. Vă aduc la cunoștință, că în urma rescriptului ministrului de comerciu, nr. 23196—96 s'a schimbat ținerea tîrgurilor de țeară în comuna Veneția-inferioară (cercul Șercaia, comit. Făgăraș) în modul următor: un tîrg de țeară slobod se va ținè în 3 Martie, altul în 25 Sept. st. n. al fiecărui an, ear' în ziua premergătoare a tîrgului slobod, va fi tîrg de vite numai în câte o zi. Veneția-inf. 20 Oct. 1896. *E. Coman*, not.

*

Ştiri mărunte. În *Becicherecul-mare* a furibundat în 20 Octomvrie n. un orcan violent, cum nu s'a mai pomenit de decenii. — *Grünwald Miksa*, posesorul unei însemnate bănci din Viena, a fost deținut în seara de 20 Oct. n., pentru înșelăciuni. — Primministrul austriac *Badeni* 'și-a sărbat alaltăieri nunta de argint. — Foile din România anunță, că peste câteva zile va sosì la București dl *E. Flourens*, fost ministru de externe al Franciei.

Mai nou.

Din Făgăraș.

Prin fir telegrafic.

— 23 Octomvrie n.

Conferența alegătorilor români s'a ținut astăzi. A succes foarte bine. S'au ales delegați pentru conferența electorală generală, vicarul Vasile Rațiu, protopopul Dan, căpitanul Stanciu, Dr. Șenchea, ear' suplenți: preotul Borzea și Chiorniță, cu dreptul a representa cercul Făgărașului și al Arpașului.

Din Seini.

— Prin fir telegrafic. —

Conferența alegătorilor a decurs în ordine; s'au ales delegații pentru conferența generală; raport urmează.

Mobilisare pentru alegeri.

Primim următoarea telegramă particulară din Graz:

Douăsprăzece companii de infanterie și trei escadroane de dragoni stau gata pentru a pornì în Ungaria, dacă guvernul va voì să năbușească prin miliție „turburările" la alegeri.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI".

(După „Corespondența vieneză".

Roma, 24 Octomvrie n. Contrar știrilor, lansate de către speculanții bursei, spunând că majorul Nerazzini n'ar fi avut nici un succes la Menelik, informațiuni din Petersburg vestesc, că *Negus* în urma întrepunerii Rusiei, a declarat deja că va elibera pe toți prinsonerii.

Suma de bani pentru eliberare nu e încă cunoscută. Majorul Nerazzini e ocupat cu compunerea mai multor caravane, spre a readuce pe prisonieri până la mare.

Cracovia, 23 Octomvrie n. Succesele agitațiunii înscenate de preotul excomunicat Stojalovski în favorul țerănimii se arată deja în Cracovia, unde în loc de 6 proprietari mari, ca până acuma, au fost aleși în representanța cercuală 6 țerani.

Viena, 23 Octomvrie n. Viena stă sub influența alegerilor în dieta provincială, cari vor avè loc în 4 Noemvrie. În adunările tuturor partidelor, candidații haranguează pe alegători. Cele mai mari șanse de învingere au antiliberalii, a căror agitațiune din casă în casă se poate compara numai cu disciplina partidului social-democrat.

Economic.

Înștiințare.

Înaltul minister r. u. de agricultură prin rescriptul ddto 6 August c. nr. 41844, reînoește recercarea ddto 16 Iulie 1894 nr. 3920, în causa aplicării (punerii) ferului ars pe vite. În legătură cu acestea punând în vedere reducerea prețului pielilor înferate pe șold, ne luăm voe a recerca pe cei interesați: sau a evita (a se lăsa) peste tot înferarea vitelor, sau a aplica ferul ars pe cornul ori pe falca vitelor.

Sibiiu, 18 Octomvrie 1394.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului".

Bibliografie.

„ENCICLOPEDIA ROMÂNĂ"

editată sub auspiciile și din însărcinarea „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român"

de

Dr. Corneliu Diaconovich,

prim-secretarul „Asociațiunii".

Sibiiu, în Aug. 1896.

Acest dicționar enciclopedic urmărește scopul de a popularisa științele și artele și de a lăți cunoștințele folositoare în sînul poporului român și în special de a oferì publicului cetitor o icoană cât mai fidelă a întreg trecutului și a tuturor stărilor actuale ale Românilor. fără deosebire de hotare politice. „Enciclopedia Română" se lucrează de aproape 200 de autori distinși și apare în editura librăriei W. Krafft în Sibiiu, în extensiune de cel puțin 2 tomuri de câte 60 coale de tipar, (format „Lexicon", 8° mare, în 2 columne, litere „petit"), cu număroase ilustrațiuni și harte.

Publicarea se va face în fascicole de 6 coale în decurs de circa 2 ani, 10 fascicole formează 1 tom.

Redacțiunea și editorul își reservă dreptul, ca amăsurat cerințelor materiilor tractate și numărului abonenților, se poată da publicațiunii o extensiune mai mare.

Abonamentele obligă la procurarea opului întreg și se pot face pe lângă achitarea anticipativă a prețului pentru 2 tomuri, pentru 1 tom ori pentru 1 fascicol. La prenumerări de 2 tomuri se acordă 25%, ear' la prenumărarea de un tom 20% rabat.

Prețul de prenumărare face:

	Austro-Ungaria	România
pentru 2 tomuri fl.	15.—	lei 40.—
„ 1 tom . „	8.—	„ 20.—
„ 1 fascicol „	1.—	„ 2.50

La prenumărări de 1 tom resp. 1 fascicol, prețul tomului resp. fascicolului următor este a se achita cel mult în 30 de zile după primirea celui premergător.

Abonații primesc fascicolele franco.

După terminarea publicării opul se va vinde în librării cu un preț ridicat.

Abonamente se pot face: la editorul W. Krafft în Sibiiu, la despărțămintele „Asociațiunii transilvane". precum și la toate librăriile.

Deposit general pentru România la librăria Carol Müller în București, (Calea Victoriei 53), care va îngriji expediționea fascicolelor abonate pentru întreg regatul român.

Atât redacțiunea cât și editorul „Enciclopediei Române" nu au cruțat nici o jertfă pentru a asigura succesul acestei opere mult folositoare și 'și-au dat toate silințele ca pe lângă un conținut bogat și redigiat cu îngrijire, atât tiparul, cât și materialul de ilustrațiuni, lucrat la cele dintâiu stabilimente din Viena și Lipsca, să satisfacă toate pretensiunele juste.

Subsemnații se adresează deci către toți amicii culturii poporului român cu rugarea: de a sprigini cu toată căldura aceasta mare operă inițiată de „Asociațiunea transilvană".

Pentru Redacțiune: **Dr. C. Diaconovich.** Pentru editură: **W. Krafft.**

Călindarul zilei.

24 Oct. n. 1896

Iulian: Mucenicii Pr. și Tarach.

Gregorian: Rafail Arch.

Soarele: răsare 6.54, apune 5.6 m.

Sosiți în Sibiiu.

În 23 Octomvrie n. 1896.

Hotel *„Împăratul Romanilor"*. L. Simon, proprietar din Mezőség. L. Iszlay, proprietar din Saroșul-unguresc. G. Schuster și M. Binder, privatieri din Mediaș. Römer, profesor din Brașov. Maugold, inginer din Sălișteа. Heitz din Sebeșul-săsesc, Fabini din Pretai, I. Wagner din Șeica-mică I. Hoch din Vurmloc și Jikeli din Bălcaciu, toți preoți. Rohrbeck, orologier din Laibach. Quittner, A. Fuchs, Weilinger și G. Adler, toți voiagiori din Viena. Grünfeld, Deutsch, I. Kiss și Kellermann, toți comercianți din Budapesta.

Hotel *„Neurihrer"*. C. Molnar, viceconsul din Budapesta. D. Barcsay din Dej, d-na Stern din Huedin, K. Gergely din Cluj și Dr. Baumgärtner din Sighișoara, toți privatieri. H. Roth, comerciant din Sighișoara. A. Lani, voiagior din Viena. I. Amberger, preot din Arad.

Hotel *„Meltzer"*. G. Stolz și M. Stolz, economi din Richișdorf. Gromes, notar din Marpod. Krauss, inginer din Sălișteа. Czell, fabricant și Nussbächer, comptabil din Brașov.

Hotel *„Habermann"*. Frideric Thalman cu soția, preot din Reciu. M. Baumann, notar din Alțîna. A. Dembinsky, franselar din Sighișoara. M. Katalian, bucătăreasă din Lugoj.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 21 Oct. n. 1896.

Semințe	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	Prețul per 100 chilogr. până	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilo dela	Prețul per 100 chilo până
Grâu						
Bănățenesc nou	77	7.80	7.90	78	7 90	7.95
Grâu dela Tisa „	77	7.95	8.—	78	8.—	8.05
Grâu „ Pesta „	77	7 90	7.95	78	7.95	8.—
Grâu de Alba-Reg. „	77	7 9	7.95	78	7 95	8 -
„ „ Bacica „	77	7.95	8.05	78	8.—	8.10
Grâu ung. de Nord „	77	—.—	—.—	78	—.—	—

Semințe, vechi ori noue	Soiul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	Prețul per 100 chilogr. până
Sécară		70—72	6.60	6.65
Orz	de nutreț	60—62	4.—	4 30
„	de vinars	62—64	5 10	5 90
„	de bere	64—66	6 50	8 —
Ovés	—	39—41	5.45	6 -
Cucuruz (porumb)	bănățean		4.25	4 30
„	de alte soiuri	75	4 15	4 20
Meiu		—	11 25	11 75
Hrișcă		—	5 15	5 30

Marfă pe termin.	Grâu	Sept.-Oct.	7.90	Marfă per 100 chilogr.	8 —
	„	Mart.-Apr.	7.19		8 21
	Cucuruz	Maiu-Iun.	4 39		4 40
	„	Iulie-Aug.	— -		—.—
	Ovés	Mart.-Apr.	6 05		6 07
	„	Oct.	5.70		5 72

Produse diverse	Soiul	Oferte dela	Oferte până
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	—.—	—.—
„	roșie	—.—	—.—
Olen de rap.	rafinat	—	—
Uns. de porc	dela Pesta	57.50	58.—
„	dela țeară	—	—
Slănină	uvântată	—	—.—
„	afumată	48.—	49 —
Sé-		—	—
Prune		—.—	—.—
Lictar	slavon, nou	12 50	33 50
„	bănățenesc	13 50	13.75
Miere	brută	—	—
„	galbină stăcurată	—	—
Ceară	de Rosenau	—	—

Spirt	Bani	Marfă
Brut, pentru rafinărie	14.50	14.75
Rafinat, pentru comercianți mari	52. —	52.50
Brut, „ „ „	50.—	50.50

Obs: Prețurile spirtului au rămas în săptămâna aceasta neschimbate.

Cursul pieții din Sibiiu.

Din 23 Oct. n. 1896.

Hârtie-monetă română	Cump.	9.48	vând.	9.52
Lire turcești	„	10.60	„	10.65
Imperiali	„	9.60	„	9.65
Ruble rusești 100 à	„	126.75	„	127.75
Galbeni	„	5.60	„	5.65
Napoleon-d'ori	„	9.51	„	9.56
„ (rusești)	„	9.47	„	9.52

Bursa de Budapesta.

Din 21 Octomvrie. n. 1896.

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	122.50
„ ung. val. cor. 4%	98.75
Împrumutul căilor ferate ung.	121.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	123.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	104.—
Bonuri rurale ung.	97.—
„ „ croate-slavone	97.—
Obligațiunile desp. regaliilor	100.10
Împrumut cu premiu ung.	152.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	139.50
Renta de hârtie austriacă	100.50
„ de argint austriacă	100.75
„ de aur austriacă	120.25
Losurile austriace din 1860	—.—
Acțiunile băncii austro-ungare	1015.—
„ „ de credit ung.	—.—
„ „ „ „ austr.	—:—
Scrisuri fonciare ale institutului de credit și economii „Albina"	100.75
Argintul	—.—
Galbeni împărătești	5.62
Napoleon-d'ori	9.50
Mărci 100 imp. germane	58 85
London 10 Livres sterlingi	119.85

Bursa de Viena.

Din 21 Octomvrie n. 1896.

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	122.65
Renta ung. v. c. 4%	98.80
Împrumutul căilor ferate ung.	124.10
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (I-a emisiune)	121.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	101.25
Bonuri rurale ung.	97.14
„ „ croate-slavone	101.—
Împrumut cu premiu ung.	153.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	142.—
Renta de hârtie austriacă	100.65
„ „ argint austriacă	100.95
„ „ aur austriacă	122.—
Losuri austriace din 1860	—.—
Acțiunile băncii austro-ungare	1020.—
„ „ de credit ung.	421.50
„ „ de credit austr.	246.50
Argintul	—.—
Galbeni împărătești	5.66
Napoleon-d'ori	9.53
Mărci 100 imp. germane	58.85
Londra 10 Livres sterlingi	119.90

Bursa de București.

Din 9 Oct. v. — 4 ore p. m.	Cassa
Renta rom. per 1875 5%	100
Renta română amort. 5%	97
Renta (Schuldverschreib)	09
Oblig. de stat C. F. R. 6%	—
Renta rom. (Rural conv.) 6%	100
Împrumutul municipal 5%	97
Scrisuri func. rurale 5%	—
„ „ „ 7%	—
Idem urbane 7%	—
„ „ 6%	102
„ „ 5%	87
Banca-Naț. (100 lei vĕrs. într.)	1468
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vĕrs.)	420
Soc. de Asig. Naț. (200 lei vĕrs.)	467
Soc. rom. de reasig.	118
Soc. r. de con. (250 lei vĕrs.)	106
Oblig. Cassei Pensiunilor	280
Agio	—
Schimb.	
Londra 3 luni	—
„ cek	—
Berlin 3 luni	—
„ cek	—
Paris 3 luni	—
„ cek	—
Viena	—
„	—
Agio	—

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Balteș.
Proprietar: Pentru „Tipografia", societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

O specialitate naturală neprețuibilă

este apa minerală alcalin-acidă bicarbonată

Isvorul „Matilda“ de Bodok

care după experiențele făcute s'au dovedit ca o apă medicinală prea eficace și plăcută mai ales: la **conturbări de mistuire, maladiele stomacului, a rinichilor, a beșicii udului** și **ale organelor respiratoare** etc. [1739] 60—100

Borviz de primul rang

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul seu mare în acid carbonic natural — de un gust și efect prea plăcut și binefăcător — va îndeplini chiar și pretențiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

Deposit în Sibiiu, Sighișoara și Alba-Iulia:

la domnul **I. B. Misselbacher sen., Cluj: Segesváry és társai, Déva: Balog Gyula, Orăștie: Németh János**; în **Brașov** deposit propriu **strada Căldărarilor nr. 68**, și se poate comanda și de-adreptul dela administrațiunea subsemnată.

Cu toată stima

Administrațiunea isvorului „MATILDA“:

Josef György,

(comit. Háromszék). Bodok. (Transilvania).

La librăria **„Tipografiei“**, soc. pe acțiuni în Sibiiu se vênd:

Operele preotului Kneipp:

Sfaturi

asupra

sănătății copiilor sau îngrijirile

ce trebuesc date copiilor bolnavi și sănătoși.

Prețul 1 fl. v. a.

Precum și

CURA DE APĂ.

Cum trebue să trăiți.

Testamentul meu și Conferențe publice.

Prețul 1 fl. 50 cr.

Tocmai a apărut și se află de vênzare la **„Tipografia“**, soc. pe acțiuni în Sibiiu:

CESTIUNEA NAȚIONALITĂȚILOR

și

MODURILE SOLUȚIUNII SALE

ÎN

UNGARIA

DE

AUREL C. POPOVICI.

Prețul **50** cr v. a.

cu trimitere postală 55 cr. v. a.

La **„Tipografia“**, societate pe acțiuni în *Sibiiu* se află de vênzare:

Scrierile

mult regretatului poet-prosator

Traian Demetrescu.

„Intim“, poeme în proză, nuvele, 1894 fl. —.50
„Sensitive“, poesii, 1894 . . . „ —.50
„Iubita“, nuvele, 1895 . . . . „ 1.—
„Privelişti din vieață“, (cu portretul autorului), nuvele, 1896 . . . „ 1.25

La comande, care sûnt de a se adresa la „Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiiu (Nagy-Szeben) să se adaugă încă câte 5 cr. porto de 1 volum.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiiu.

Au eșit de sub tipar și se află de vênzare:

Chestiunea Română în Roma.

Conferența domnului **Roberto Fava.**

Prețul numai 20 cr.

La **„Tipografia“**, societate pe acțiuni în Sibiiu se află de vênzare **opul premiat** și publicat de „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român“

POVEȘTI DIN POPOR

adunate de

Ioan Pop-Retegeanul.

Acest op, care se extinde pe 216 pagine, cuprinzênd cele mai frumoase povești și la urmă o însemnare a provincialismelor, **costă numai 50 cr. plus 10 cr. porto.**

La **„Tipografia“**, soc. pe acțiuni în Sibiiu se află de vênzare

CARTEA DURERII

DE

EMIL BOUGAUD.

TRADUCERE DE

IACOB AFIN NICOLESCU.

Editor: Dr. E. DĂIANU.

Prețul 70 cr. (cu porto postal 73 cr.)

Aceasta carte a fost recomandată de către Exc. Sa Metropolitul Victor Mihályi de Apșa printr'un circular special.

Douĕ cărți folositoare

pentru țeranul român

au apărut tocmai și se află de vênzare în librăria **„Tipografia“**, societate pe acțiuni, Sibiiu, strada Poplăcii 15:

INDREPTAR PRACTIC

ÎN

ECONOMIA RURALĂ

compus de

cei 12 preoți întemnițați în Cluj.

Prețul 1 fl. v. a.

COMASĂRILE

de

Elia Dopp.

Prețul 40 cr. v. a.

Pentru porto postal câte **5 cr.** mai mult.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiiu.

Toate scrierile

profesorului Dr. Weigand despre Români

se găsesc de vênzare la „Librăria“ noastră cu prețurile originale. Astfel:

1. **„Die Aromunen“**, (Macedo-Românii).
   Vol. I. *„Land und Leute“*, cuprinde descrierea călătoriei profesorului Weigand pe la Românii din Macedonia, interesantă pentru ori-care Român, care să interesează de frații sei. O lectură atrăgătoare și pentru nespecialiști. Volumul de 334 pag., cu 9 ilustrațiuni frumoase și cea mai perfectă carte etnografică costă . . . . . fl. 6.20
   Vol. II. (*Volkslitteratur*), cuprinde literatura poporală, versuri și povești, cu traducerea germană și un lexicon, 386 pag., costă . . . . . fl. 5.—
2. **„Vlacho-Meglen“**, o cercetare etnografică-filologică; volum de 80 pag., cu 4 ilustrațiuni, fototipie, costă . . . . . fl. 2.25
3. **„Die Sprache der Olympo-Wallachen“**, cu o introducere despre popor, volum de 144 pag., costă . . . . . fl. 1.85
4. **„Rapoartele anuale despre seminarul filologic român din Lipsca“**, conținênd lucrările dlui profesor Weigand și ale elevilor sei despre Români:
   „Primul raport“, (1894) de 157 pag. costă . . . . . fl. 1.85
   „Al doilea raport“, (1895) de 224 pag. costă . . . . . „ 2.80
   „Al treilea raport“, (1896) de 332 pag. costă . . . . . „ 3.80

Cartea de sub nrul 1, vol. I. e pentru toți Românii inteligenți; celelalte se recomandă bărbaților de specialitate. Toate sûnt scrise de sine înțeles, în limba germană.

Librăria „Tipografiei“, societate pe acțiuni.

Biblioteca lui George Barițiu.

Cele mai ieftine cărți românești!

Librăria **„Tipografia“**, societate pe acțiuni din **Sibiiu** ajunse în posesiunea unei mari părți din biblioteca lăsată de neuitatul

GEORGE BARIȚIU

se află în plăcuta posiție de a oferi publicului românesc cărți prețioase cu cel mai redus preț.

„Istoria Transilvaniei“.

Marele op al regretatului nostru istoric:

„PĂRȚI ALESE DIN ISTORIA TRANSILVANIEI“,

pe 200 de ani din urmă (3 volume). Se poate procura cu **preț redus.** Anume:

Vol. I. broș. în loc de fl. 4.20 numai cu fl. 2.50, leg. fl. 3.30. Vol. II. broș. în loc de fl. 4.— numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80. Vol. III. broș. în loc de fl. 2.80 numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80. Opul întreg broș. în 3 vol. în loc de fl. 11.— numai cu fl. 6.50 = șese fl. și cincizeci cr. v. a., leg. fl. 8.60.

„Dicționarul unguresc-românesc“.

Broșurat în loc de fl. 2.50 costă acum numai fl. 1.50. Legat costă numai fl. 2.50.

Alte cărți rari și prețioase.

Prețuri reduse:

Dicționarul limbii române, după însărcinarea dată de societatea academică română, elaborat ca proiect de *A. T. Laurian* și *I. C. Massimu*. Colaboratori *Iosif Hodoș* și *George Barițiu*. — București 1876, opul complet **numai 4 fl.**

Glossariu, care cuprinde *vorbele din limba română* străine prin originea sau forma lor, precum și cele de origine îndoioasă. Elaborat de *A. T. Laurianu* și *I. C. Massimu*. București 1871, 584 pagine **numai 50 cr.**

Othello, novelă de Wilh. Hauf, traducere. 81 pagine **numai 10 cr.**

Responsabilitatea ministerială. Discursul de reîntrare al procurorului general și răspunsul prim-președintelui înaltei curți de cassațiune și de justiție la 16 August 1866 cu un apendice. București 1866, 57 pagine **numai 10 cr.**

Criticele „istorice“ ale lui Iosif Sterca de Kerpenyes scărmănate — informațiune tipărită ca manuscript de *George Barițiu*. Sibiiu 1892. 22 pagine **5 cr.**

Douĕ drame familiare, lectură pentru tinerimea de sexul femeiesc. Sibiiu 1891. 44 pag. **numai 20 cr.**

Actele conferenței electorale a representanților alegătorilor români din Ungaria și Transilvania, ținută în Sibiiu la 1, 2 și 3 Iunie 1884. — Sibiiu, 1884 84 pag. **numai 20 cr.**

Tesaur de Monumente istorice, atât din vechiu tipărite cât și manuscripte, cea mai mare parte străine, adunate, publicate cu prefațe și note ilustrate de *A. Papiu Ilarianu*. (Tomul II. și III.) București 1864 à **1 fl. 50 cr.**

Douĕ raporturi de-ale acelor prefecți de legiuni românești, cari în anul 1848/9 au susținut luptele cu insurgenții unguri până la reîntrarea trupelor imperiale în Transilvania. — Sibiiu 1884. 80 pagini **numai 15 cr.**

Opurile lui Caiu Corneliu Tacit, traduse de Gavriil I. Munteanu, director și profesor, date în tipar sub auspiciile societății academice după încetarea din viață a traducătorului (Biografia traducătorului anexată). Sibiiu 1871 **1 fl.**

Darea de seamă asupra procesului politic de presă al dlui *George Barițiu*, redact. „Observatoriului“, în cestiunea colectelor pentru soldații români răniți. (Pertractarea finală din 30 Aprilie n. 1879). În loc de 25 cr. **acum numai 10 cr.**

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt. Pentru tipar responsabil Iosif Marchsall.